

יאיר לפיד

אל: מתנגדי ההתנתקות

בנוהגה, כי הוא שמע את זה ממני, על הבמה. הוא היה מופתע, אחר כך משועשע, אחר כך אמר שאין לו מושג על מה מדובר כי איתו אין אחר לא דיבר והוא ממילא לא מעוניין. וכך, חברים יקרים, הפסדנו עוד איש טוב שכבר לעולם לא יאמין לתקשורת.

המיסה

אחרי "שפרסמתי" - בשבוע שעבר - קטע מתוך הרצאה שנשאתי על שאול ושמאל ב"תיקון חצות" של בית הכנסת הרפורמי, קיבלתי שורה ארוכה של אימיילים ומכתבים, שזעמו על כך שהפרשנות שלי טיפה מן הקו האורתודוקסי. אני מודה

השבתם פעם מה יקרה אם הצליחו לא, כרצינות, מה בריוק אתם תשיבים שיקרהו נגיד שהתנגדות הכתומה הצליח. הילדים השוכנים על הכניס יעצרו את הבלודחו, האיש שהתבצר על הגג עם האס"פ 16 יכלכל את הדיילים, גרודי הנערים והנערים מזהירים שריפו את דעתה של המערכת. חישא ונשכח הכל. לא יבדל להיות שעם הזמן התחלחלם להאמין ברצינות לתעמולה שהיא כבר לא תניע, מה יטירה אף

אתם הרי לא תשיבים שפשוט נמשקו כסתפנו ונגיד "שוב נו, ניסונו". שנייבב יומיים-שלושה כמה אתם לא רומקטיים אחר כך גרוץ לפתיתו של מסערת טושי חושה ונשכח הכל. לא יבדל להיות שעם הזמן התחלחלם להאמין ברצינות לתעמולה של עצמכם.

האם שכן יכול להיות? או אתם לא מבינים שאם זה יקרה, אנחנו אלה שניפרדו אנחנו אלה שנגיד "אלוהיכם לא אלוהינו, ארצכם לא ארצנו, חייכם אינם חיינו". האם אתם ממלולים בנו עד כדי כך, שאתם מניחים שפשוט נותרו בגללכם על מה שנראת לנו כסיפור החדר לחיים נורמליים? מה אנחנו אמורים לעשות לפי התוכנית הגדולה שלכם להתקפל בחזרה להורים שלנו כלי ציוץ של מתאה או כעס?

האם עד כדי כך אתם בזים לנו, שאתם מניחים שאתם הצינור היחיד בעם ישראל שיש לו אידאולוגיה שטרדאג ממצב המדינה שיש לו רורץ עד כדי כך שכנעתם את עצמכם שאנחנו טחם חבורת מפונקים מרמת זאבי, עד שהחלטתם שהיוש"ש אחרי לא חושב, העיקר שנמשיך לשאת את שאינוה. איך בריוק אתם מתכוונים לנהל איתנו את הדיאלוג אחר כך על איזה בסיס אתם רוצים שנבוא לשרת אצלכם כמילואים? האם בכל הישיבות הליליות שלכם, בכל ניירות העמדה והתוכניות המפורסות, הקדשות גם לנו איזה דתו האם יש לכם איזה רעיון איד תחיו במדינה שרוב תושביה מרגישים שהם נדרשים להקריב את חייהם - יום אחרי יום ופיגוע אחרי פיגוע - בשביל המטרות שלכם? מדינה שאין בה מלהמת אחים, אבל אפילו התכרה מגלגל המסע לקרוא לכם "אתי".

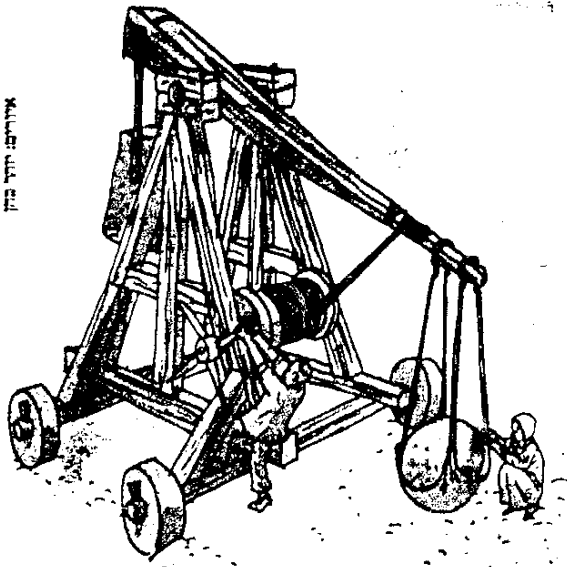
האם לקחתם בחשבון שתאבדו אותנו, בריוק כאתה צורה, כאתה רמה ובאותו אופן שבהם אתם מאיימים היום שנאבד אתכם? האם תבינים שלכם יצליחו להתרגל לכך שמתנייחים אליהם כאל נצגיה של רת אחרת? איך יגיבו הקצינים המובחרים שלכם כשהם יגלו שאנחנו לא רוצים לשרת תחת פיקודם? מה יעשו החקלאים שלכם שנסמכותה שלום היתר מיתמת על הרוכז? האם אתם מוכנים נפשית לכך שנומנב בעולם בתחשה שורפתם את עתידנו שאולי אינכם האויב ואת הניב הזה נשמוך בכל זאת, לזמאסו, אבל גם כעלי ברית אינכם. כי זה כלתי נמוע, אתם יודעים - אם לא תחיה התנתקות, אנחנו נתנתק מכם. יכול להיות שזה שזה לכם את המחר הזה, איני יודע, אבל אני מקוה בשבילכם שלפחות השבת על זה.

כרדוק השנ"כ

בתחילת השבוע הנחתי (בתזכורת, תירגעו) ערב פנימי של השנ"כ. אני לא יכול, כמובן, לספר פרטים על מה שנאמר שם, שכן המארגנים ביקשו ממני להשמיר את עצמי כביצאה, אבל הישות הכעניינות התקיימו ממילא קודם, כשנכחי השנ"כניקים החלו ללוגו לאלגם. אצל כולם חרה אתה מנסה: כולו עתבים הכל. אין ביטחון שוסק, אין פלסטינים, אין תוכנית עבודה, יש רק התנתקות. שומרים על שרון, על הר הבית, על המתחלים, מפני המתחלים. כמו שאמר לי אבי דיכטה: "עם הפלסטינים אנחנו יודעים להתמודד, זה המקצוע שלנו, את היהודים אנחנו עדיין לומדים". שזה, אם תשיבים על זה וזהם חושבים על זה כל הזמן, הפרדוקס הביטחוני הגדול של ההתנתקות: מתנגדיה טוענים שהיא תגרום לעליית מפלס הטרור. אלה שאמורים למנוע את זה עוסקים מדי במתנגדיה, כך שמפלס הטרור יעלה, מה שיגרום לעליית ההתנגדות, מה שאומר שהם יהיו עוסקים עוד יותר. וכן הלאה, וכן הלאה, אפשר להתפוצץ.

אמיות

באותו ערב, אגב, פורסם שריכטר הולך להיות הסגירר בווינגטון. אני שמעתי את זה באוסט, ברורץ לאירוע, אבל ריכטר כנראה מעדיף לשמוע ריסקים

אורחיה: דודי בן-דוד

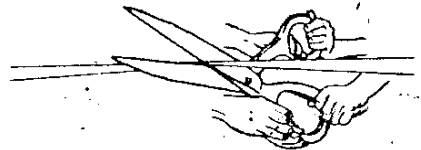
השופתעתי. אפשר היה לחשוב שאנשים רתיים ישמחו על כך שישראלים צעירים נדחקים לביל הג לריון סוער על דמויות תנכיות במקום ללכת שוב לפאק. שחחתי על הנושא עם חברתי רות קלדרון, מייסדת מכללת עזמא, שלתיקן החצות שעשתה בניירורק הניעו למעלה מ-3,000 בני אדם.

הרמינו שלי ליהרות, אמרה לי רות, הוא סימת הלילה של "קונסנגסל", שאיתה אני תורת לארץ. אחרי ההמראה עולים האורות והדיילות עוברת עם מגשי האוכל. התדרים מקבלים ארוחה כשהו למהדרין, הדתיים מקבלים אוכל כשר או ארוחה צמחונית, החילונים מקבלים כייקוואנדראגס, וכולם אוכלים בשקט. אפילו אם הם יושבים זה לצד זה, אין אחד לא תרשב שיש לו זכות להסתכל בצלחת של השני. הכי הרבה מחייכים ואומרים "בתיאבון".

עבודה

ביום שלישי הקרוב ייערכו בחירות הרמטיות במפלגת העבודה אשר בהן... טוב, נו, עזבו, את מי זה מעניין...

האם בכל הישיבות הליליות שלכם, בכל ניירות העמדה והתוכניות המפורסות, הקדשתם גם לנו איזה דת? האם יש לכם איזה רעיון איד תחיו במדינה שרוב תושביה מרגישים שהם נדרשים להקריב את חייהם = יום אחרי יום ופיגוע אחרי פיגוע - בשביל המטרות שלכם?

דברים שאיי-אפשר היה לומר

1000 מתחילים בכתום ממה עם חינוך פסיחה היים. התוצאה

מדוע היה דחוף וחשוב כל כך למדינת ישראל להתפנות מעזה? בפרספקטיבה של שנה אחת ומלחמה אחת אחרי, אני רוצה להציע תאוריה: זה לא היה למרות המתנחלים, אלא בגללם

הנרי קוסינג'ר, לפיה לישראל אין מדיניות חוץ, יש לה רק מדיניות פנים. בפרספקטיבה של שנה אחת ומלחמה אחת, אני רוצה להציע תאוריה אחרת: זה לא היה למרות המתנחלים, אלא בגללם.

תה מעולם לא היה קטור לפלסטינים, להכונניהם, לשאיפה להסדר שלום, לתש"ו שותף היחסי של צה"ל או לכל אחד מן ההסברים שניתנו לנו ונשתרו סוב וסובו. המניע היה אחר לגמרי. הוא נעוץ בהפלת האויזן הערבי שהיה בין חברת המתנה לים לבין החברה הישראלית. שאיתו הריכז פעם להגדרת אבא קבנר במשפטו "חילונים נמצים החיים כדי שיהיו להם שורשים, לתתים נמצים החילונים כדי שיהיה להם עם". בעשרים השנה האחרונות עשו הדתיים-הלאומיים שימוש נרחב בעם החילוני כדי להגשים טוהה של מטרות פוליטיות ובעיקר אמוניות. "רוח אנשי יס"ע", כתב לאחורנה הרב יואל כהנן במאמר מפוכח, "זכרם ורנבנם. חשבו באמת ובתמים שהם רוכבים על גבו של סדוק אל הגאולה. ככה היה המרוץ של משה". אלא שהישראלים לא אדבגים להיות חשרים, ולא חושב מי רוכב עליהם. "עקרת המסוטילת" הורעו והא מצויות פיליית פעילה

ארדני יום השנה להתנתקות הישראלית מרצועת עזה נעלמו מעינם - והלכנו - של רוב אנשי ישראל. למלחמה האמיתית היה חלק גדול בהם, כמו גם למחלתו של איראל שרון, אבל ההתקף הכללית עדיין במתיקה. מה רוסס היו אננם ניסיונות לאחד את הענייה, כמו במאמתי של הרב יואל כהנר בפרסום הישרים. שבו ניסה להסירה, כמעט בראשית, סביעה לאנשי עוט קפח את ההגולות, או כנסו על התקשות בבראילה, שבו היה רוידו לטראו לעודק הראשון שהורה כי עתוננו, "אראז", העריף להעלים עין מחשבות השחיתות של משפחת שרון, שבו לרובינו "עקרת שחיתות קטנה וקרי, שחידה על שחיתות גדולה וקרי, הבינוש".

אלו היו שלוחות נדרים. למעשה, הפקסו החידו שבו מתקיים עדיין היה נר - והיחזון קר - של ההתנתקות. הוא כפרו הצדקן התלל-לאשי. בקרב כל הציבורים האחרים, מכל המין החילוני, עושה רושם שלאף אחד לא באמת אכפת. הרויכה שהיו בשלום המרוים בתוליד השיקים של המפגנים שפודרת אננם אהדה, אבל אינה נראית עצובה יותר או בלתי מצודקת יותר מכל הכוזקות הישראליות האחרות. הם פשוט עוברים שם, באמתה השוהה עם אמהות ורודניות, חלים שנתרו מרעז לכל התרופות החדשני קריית שמרנה והמחסיים במתיים החדשים למלל מצלמות המלוודות. נו כן, קשה להיות יודיר.

ולמרות הכל זה תכונה מרכזי הרב בארדק כהננו, שהביא אתנו - בפעם הראשונה מאז "אלפלנה" - אל סיפה של מלחמת אזרחים. אין ייתכן שתהיו סנה דאן הודד לרונה של תעוררת צילומים במדינתן חליאבינו האם לא מעניין אתנו מה קרה לנעדרת הבוכיות שהבנצרו ליה ריבו לוחמת הפלטיים רוצה הגבולות שנגראו היום כאילו אוספו גם הוא באמת המסבלת הדיקת במחסיים ארדו לפעמים נוימה שאנשי הציבור התתי-לאומי מודעושים מהמכודותה של ההתנתקות כן התודעה אפילו יותר ממה שהם מודעושים מההתנתקות עצמה.

אפשר להבין אתום. כי גם שנה אחרי, השאלה העיקרית נותרה בעינה: מה נעצם היה שמו לבנה זה היה חשוב כל כך לבנה זה היה רוצה כל כך והוא זה היה שוהה את היסכונים שלקוהו על עצמה ההנהרה הישראלית והתשובה ובעיקר הוא שאינו יודעים.

אין ברשה אחת המסקבלת על הציבור כולו. אין הסבר אחד. כמובן שאין שום הסכמה לבני הערואות. מי ששיא את 33 האריות - סמסאל ומימין - בספרו של ארי שטיי, "חלוקת הארץ", התרשם בעיקר מכך שההתנתקות וסיבותיה וכו' לרצו של נרסאות שונות, כלומר אי איתן. החלק הבעניין הוא שלטום - מיודסי בייליה ועד לבנימין נגזירה, מעשי אילוף ועד לעקב עמידור - הייתה בדיקת נוקבת על המולד, על תומונו, בחדאי על רדך הבצוע, אבל זה לא נרם לאף אחד מרם לבנסת למנוע אתום. המדינה, שלא הצליחה להפרים את חברת החסמל, הפגינה יעילות מרשימה בבצועו של מולדך שאינם לא הצליח להבין אותו עד הסוף.

דווקא עכשיו, כשההתנתקות אינה במרכז חיינו, כשהיא אינה אירוע הנסי אקטיבי, אולי הנעי חסן לבחון אותה מחדש. מסמלת ישראל הנדרה אותה כ"צורך לאומי", מבלי שטרחה להגדירו מהו הצורך ביוק. איראל שרון העלה אחרי פעם לתוד המפרסום בראש המגדל המגדל בוחנות והראה לי כסמ את עזה. "יש כתי כניסא הוה", הוא אמר, "המסלול" העצמה המבטו שאנחנו צריכים לצאת מסמ", שרון אהב-הדגמטם כאלה, שבתו הביא את עצמו כאיכר פקטו כדי שכולם יבינו שוהא בעצם מדינאי מתחכם ורחב אופקים. ובכל זאת, זה לא היה מסבנע. גם אלה שהסכו כשהלך בכל לבס לא ממש הצליחו להבין את ההימיונו, את החזמות, את עצמת ההו תייסות. בתולדות הכנסת הישראלית-פלסטיני היו רגעיים מתאיבים ברובה לוותר על שטחים, ועוברה ירעה היא שמדינת ישראל תעלמה מהם בהצטינות רבה.

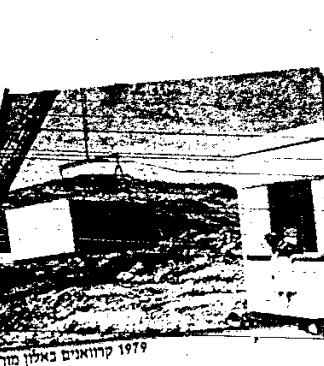
בקרב המתנחלים עצמם, אגב, נהוג לשתק שהכל מתחיל ונגמר בחקירות שהיו תלויות נגד שרון ומשפחתו. הוה שיעק אנסורדי, קודם כל מפני שאפילו בישראל שהיו גבול לפרסטיקיציה של כל בעיית, הדבר שני, מפני שיש כאלה שהיו מעדיפים לשכות, אבל ההתנתקות אושרה ברוב מכריע זה כנסת הח ככל שטר שנוערך בציבור. אם כן, מה היה הצורך ברויזם כדי לענות על זה כדאי אולי להודיע לאמרתו המפורסמת של

1975 מיניו המתחילים מתחנת הורבנה בסנטטיה

1982 חוה ברנת מושה לעצור את הנטייה. מוסיח

1979 קודואנים כאלון מודה

1987 זמביש ושרון בבית הרטה

בזמן ההתנתקות

במסגרתה של הבעה האליטיסטית-חל-אביבות, בהרנוים של השמאל, כ"הדרגות של הרחוק-הישראלי". מלבד תמיכת העלויות הסוציאליות השוררת בין ילדי הרחוק השני של הביטחון המוגנות, שירתה הפוליטית חזו מטרף נוספת: אגודת ימלים להפשיד בשלנו, אכרו הרנוים והליטוריים לעצמם, החלונות כמילא לא יעשו דבר, הרי אין להם אלהים בלב.

1987 הרב לוינר בערלאידע של מרים בלב חתון, הישיבה

א לא שהחלונות - לבסוף - עשוי מסוף, לא בוצה, אלא עשוי המהפכה הישראלית הינה - יותר באינסטינקט מאשר כפעולה מודעת - שהוא לא יכול להרשות לעצמה להיות מנוהלת בידי קבוצת מיזעור פוליטי נסתר. אין זה מקרה שהימין החילוני לא התייצב לצד המתנחלים בעימות הזה, כמו שאין זה מקרה שמרינה שהצביעה בשלושים השנה האחרונות באופן כמעט אוטומטי ללימין, הייתה תמיכה יציבה של למעלה מ-70 אחוז בהתנחלות. בצילומי האוויר המפורסמים של התקפות של כפר מרזוק ושל ההפגנות בכיכר רבין בת"א, כמעט ולא נראו ראשים חשופים, כולם היו עם כיפות. עיתונאים שכיסו אותה תקופה את האירועים גילו שערך לנסוע לגוש קטיף בשבת. הרבות הוסרו הצנאי הקסתי בשאר ימות הסבוע, צילם כמעט ולא טרח לאייש בשבת את המחסמים - היה כרוז שאין חילונים שמנסים להצטרף למאבק.

כי העימות מעולם לא חצה את הגבולות הארבעים של הדרתיסלאומיים כבד את, שאר אחריו המדינה בשני. רבני יש"ע, כמו גם המנהיגות האחרות של המתנחלים, הביעו שוב ושוב זעם ותוסכל על כך, אולי מפני שהמציאו את הרמז, ואולי הוקסו כשום שהיו החיורים שהבינו אותו.

למעשה, הציבור הדרתיסלאומי היה החייד שניסה לקיים ריזן בבעיה. אמרתו של הרב בן ציון, "לא הצלחנו להתנהל בלבבות", הפכה שוב לאקטואליה בפורומים באינטרנט, כישיבות, בהפגנות, בראיונות ובמאמרים. גם באגרות המפורסמת של פנחס ולרשיטין, שקראה לטרבנות, נאמר במסקה השנייה (שאינו כמובן לא הגיע אליה): "הממשלה החדשה והבלתי לגיטימית שהולכת וקמה בימים אלה מצליחה לגשר על כל הפערים בין הליכוד העבודה בעזרת תאוה אחת - לעקר יישובים ולגרש יורדים מארמנים". "תאוה" בוראיי שאינה מינוח מדויק, אבל ולרשיטין לפחות הוציא את הפלסטינים מהמסופות, שאמר בנליו לציבור תוסכית זה נגדנו. אהנו העניין. הם לא רוצים להתנתק מזה, אלא איתנו. הדיקו הדיקת הכפסע מחלם שבפי אנשי יש"ע על עצמם וכוח אכזרתי המרחיב כשהעצבר של הרב ספיארי, לפיה כל רב שאינו מתנגד לעקרה הוא בנדר יוספה, חסע ונס רחוק, הוא חזנה פלאית לררר שבה נהגת קבוצת הדיקולית בעימות מספר, כאשר "העולם כולו נגדנו".

מאד סרן, כשגיליא גילה אתו ב-1602, זה נראה כל כך פשוט שאיש לא הבין איד לא חשב על זה קודם ככל שתרדף את המוסקלת חזק יותר, היא תחוד בעצמה רבה יותר. זה הוסח אצלנו שוב ושוב. הלם השואה הוא שיד את המדינה היהודית, השודות השלישית של כפר יזה את גל הדיף שיעלה את בנין לשלטה, המדינת היהודית המתמסכת יזה את יש"ע, והסב אסולו הבא לרצה רבה, שיסוך יזה של מים הלכוד יד את "שיטה" וקוהלאה וכן הלאה, המטלת חבד עושה לצד השני, זה כמעט

הדתיסלאומיים - מדינם של אנשים שהשיבועים בצדקם - פעולם לא העריכו את עצמם של היטה המצטרפת כקרב הציבור החילוני כלפי האחרים הבלתי ותיקים כלפי התארגנות כמו מתחת מרעיו. כלפי המתנחלים מכוונת המסרה של ה"מבטיים" אל הדיני הבניים של משרד הדיקו, הביטי הנתקרת, כלפי הכבישים העוקפים, כלפי הגליאדיק שחכחו על ששטן רגב הגליל, כלפי אלימותם של מתנחלי חברון נגד המטרה הוצב, כלפי התרסה המתמסכת בנגות בית המשפט, העדפת בית הכנסת על הכנסת, ביטול צווי הפניני ההדסה לטובת צו עליון, וגם - בצדק או שלא בצדק - כלפי רצה ראש הממשלה כמלי פוליטי לשינוי ההיסטוריה, יכול להיות שחלק מן הדברים המפורטים לעיל יש יותר מיתולוגיה מאשר עובדות, אבל זה לא משנה את תודעת הכעס שנוצרה אצל הציבור החילוני. תרמה לכך גם ההירות המודגשת של המתנחלים, מה שהתחיל אצל הרב לוינר כמנועת אוונגרד קצת מנוחסת, הפך עם השנים למבצע וודסית, שהכריזה - ביותר מצורה אחת - כי היא עצה נקלה במדינה עדיבת היענות על שאר אחריו המדינה. עזענאים משפיעים כאדי אדוקי קרא לציבור החי "להתנגן לתקשרת", בעוד קצין כבוד סלוון כמיל יעקב עמידוהו הרשה לעצמו לשאל, "חזק הבערית כמה מתבטאת היהדות שלכם, החלונות מה שאתם חיים סרן? גם הערבים חיים סרן". תמיסה של החלונות סרוב שיש להתנגן לשודותיו הייתה בוררה, כמו גם הלוחל סרוב הוד, כמקביל נוצרה בישי"ע מיתולוגיה נוספת: זו העוסקת ברפיסתם של החלונות,

ל איתו של רבר איש לא רצה להתנתק מהם, אלא רק ללמדם שיעור בצ' ניעות, ואולי גם ברמוקסיה, הבחירה בעזה אל הייתה מקרית: אזור נטול מסמכות דתית עמוקה, מפ"לי יותר מתר"לי, שאפשר לוותר עליו מבלי שזה יהפך לגנטיכריות בין המדינה לרובע מיליון מתושביה. באותה ררך שבה יכולה הייתה המדינה להרשות לעצמה לתת לש"ס לחזור למעגל השלטוני אחרי כמה שנות "צינון", או לסלוח למפלגת העבודה על מחלילי מלחמת יום הכיפורים, היא לא רצתה - ועדיין אינה רוצה - לוותר על אחר הציבורים החשובים שלה, ובסופו של דבר גם החיוביים שבה, רק בגלל שהוא "משך את העגלה" יותר מדי.

שנה אחרי, נרבה שאפשר לתחול את השיקים. אם יש רבר אחד שמדוי עמר לוחמת של תלסידי הישיבה - זה שהם לוכדים בדר, למרות פרץ הדעם של אויבוע עמונת, תנועת הסבינות היהודית כעולם לא קבה, הגיוסים של ישיבת החרב מתנחלים כסדרם, הלשון הורה כמכר, ואיזון חור. כהצד השני, החלונות, נבנתה היום התנתקות ככלים אחרים - פליטיים, אסטרטגיים, רמוגרפיים. היא לא יוצאת מהבוזנה הזאת טוב מדי - כשה לא כל עוד נפלים הקסמים שדודות ואשקלון - אבל לפחות סולנו לבדנו משהו. הציבור על הצורך בהסדר שלום, המתנחלים על גלמות המוח של עצמם.

2005 שודים דול בניתי חומש בצמון השומרון | 2005 ילד צופר ביישוב נוה דקלים בוד | 2005 השבת גל של בעיטת יוביס לביעית

ז' כשודור-לבן) טיבו להבנת בני - והמתקנות פניה (שדות צלומי הבנין) אוהר: יזהר בוקר, צולמים: אי.מ. א.י. אוניויל עוזר, ולער קוולוצ'יק, שלום בו בל